

Nieuwsbrief IBW

3de jaargang, 1ste trimester, januari 2000

Vestiging Geraardsbergen
Gaverstraat 4
9500 Geraardsbergen
Tel.: (054) 43 71 11
Fax : (054) 41 08 96

Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
AMINAL

Vestiging Groenendaal
Duboislaan 14
1560 Groenendaal-Hoellaart
Tel.: (02) 657 03 86
Fax : (02) 657 96 82

Intranet: <http://intra.lin.vlaanderen.be/aminal/ibw/> - Internet: <http://www.ibw.vlaanderen.be/>

WENSEN BIJ HET JAAR 2000

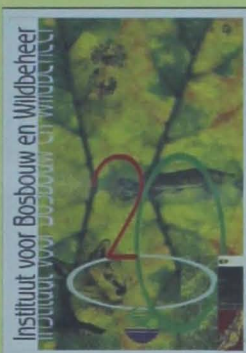
Of het we nu een nieuw millennium ingaan of niet, wat zeker vaststaat is dat 2000 voor het Instituut toch wel een bijzonder jaar wordt.

Vooreerst zal het onderzoek met betrekking tot de bosbehandeling, dat tot op heden niet aan bod kwam, ingevuld worden via de statutaire aanwerving van een wetenschappelijk attaché; deze zal bijgestaan worden door een contractueel technicus. Een wetenschappelijk verantwoorde invulling van de criteria duurzaam bosbeheer zal zeker het belangrijkste onderzoeksthema worden van deze nieuwe onderzoeker.

De zware roestproblemen bij populier dit jaar hebben ook gewezen op het uitzonderlijk belang van een gepaste strategie inzake resistentieveredeling. Ook deze opdracht wordt in 2000 statutair ingevuld. Naast de ontwikkeling en uitwerking van deze strategie voor populier, zullen ook Gewone es, Boskers en Wilg tot de prioritaire soorten van het resistentieonderzoek behoren.

Verder zijn ook de nodige middelen beloofd om het bosreservatenonderzoek op te starten. Waar dit in de ons omringende landen soms reeds meerdere decennia gebeurde, kan Vlaanderen nu voor het eerst een grondige basisinventaris opmaken ten behoeve van een verdere monitoring van de spontane processen in de erkende bosreservaten. Dit onderzoek moet ons toelaten om op termijn duidelijke richtlijnen te geven voor een bosbeheer dat de natuurlijke processen optimaal respecteert en ondersteunt.

Naar aanleiding van de resultaten van het oriënterend onderzoek van het IBW naar pollutanten in visviees, heeft minister Vera Dua toegezegd de

monitoring van visbestanden te intensifiëren. Het IBW engageert zich om op een termijn van één jaar voor de Vlaamse viswaters de risico's voor consumptie van paling vast te leggen. De interesse voor de resultaten van de visbestandsmonitoring vanuit het Kabinet Leefmilieu en Landbouw was zeker een hart onder de riem voor de betrokken onderzoekers.

Ook de ondersteuning van de Wildbeheerseenheden wordt in 2000 onverminderd verder gezet, dit jaar komt een technicus deze ondersteuning versterken.

Eén van de belangrijkste agendapunten voor dit jaar is ongetwijfeld het opstellen van een nieuwe middellange termijnplanning van het onderzoek; waar willen we als Instituut de komende vijf jaar aan werken, welke middelen en mensen zijn hiertoe vereist. We willen hieromtrent een ruime

consultatie houden: naast de administratie en het beleid, willen we zeker ook de beheerders en gebruikers van bos, viswater en wild bij dit belangrijk proces betrekken. Belangrijk hierbij is dat we de communicatielijnen die we de voorbije jaren hebben ontwikkeld, operationeel houden en verder bijsturen zodat een interactieve communicatie tot stand kan komen. Onze Nieuwsbrief is een belangrijk instrument hiervoor.

Onze allerbeste wensen voor 2000, veel leesplezier en graag Uw commentaar.

Jos Van Slycken

Wvd. algemeen directeur

Wielenschalige bekalking worden stoffen in het bos gebracht in bruikbare big-bags

Het uitvoeren van een gerichte bekalking is en blijft een weinig toegepaste en vooral betwiste maatregel in de Vlaamse bosbouw. Naast bedachtzaamheid voor mogelijke neven-effecten op de

mineralenhuishouding, is één van de redenen hiervoor het feit dat de bosbeheerders, zowel openbare als private, niet juist weten wanneer een bekalking noodzakelijk is, noch hoeveel en welke kalkproducten er kunnen gebruikt worden. Bovendien heeft bekalking nu eenmaal een prijskaartje en dat telt zwaar mee in een bosbouw die sowieso al weinig rendabel is.

Wat de kalkstof betreft wordt doorgaans gewerkt met een standaardproduct zoals dolomiet. Dit kost al snel 2000 tot 5000 BEF/ton. Vele Belgische bedrijven hebben echter kalkhoudende restproducten die aan een minimumprijs kunnen worden afgenomen. Zo is in de landbouw 'schuimaarde', een restproduct van de suikerfabricage, een graag gezien en nuttig product met een kostprijs reeds onder de 400 BEF/ton.

Het IBW onderzoekt diverse alternatieve restproducten op hun toepasbaarheid in de bosbouw. Alle producten dienen a priori te

voldoen aan de vigerende normen (o.a. VLAREA) en onder het waakzame oog van OVAM goedgekeurd te zijn voor gebruik in de landbouw. Bijkomend onderzoekt het IBW wat de specifieke randvoorwaarden zijn voor het gebruik ervan in de bossen. Dit op basis van de huidige stand der kennis inzake bosbekalking.

Zo worden momenteel volgende producten onder de loupe genomen:

LD-slakken afkomstig van de staalindustrie. Het betreft grijze amorfe granulatien (0-3 mm) met zuurbindende waarde (ZBW) 32. Ze zijn een vervanger voor de befaamde 'Thomasslakken', destijds veel gebruikt bij bebossing in de Kempen.

Papierslib bestaande uit ca 70 % papiervezels (te kort voor recycling) en 30 % biologisch slib. Dit wordt in de Vogezen (Fr) regelmatig gebruikt in de bosbouw. De ZBW is 8 en het product is overwegend organisch met bijmenging van talk en kaolinklei.

Schuimaarde afkomstig van de suikerfabricage is ook sterk organisch en heeft een ZBW van 34. Het product levert meer fosfor en magnesium dan paperslib.

Marmerslijpsel is zoals de naam het laat vermoeden een restproduct van marmerzagerijen, een vochtig en fijn (<0.15 mm) product met ZBW 20. Het is een zuiver kalkproduct met weinig

Brokken schuimaarde als kalkmeststof

bijmenging van NPK.

Dolo-kalk is gekorrelde (0-3 mm) dolomietkalk met naast Ca een hoog Mg-gehalte. De ZBW is 51. Over dit product is de meeste literatuur te vinden en dit is dan ook de vergelijkings-referentie bij uitstek voor het onderzoek.

Kalkkoeken ontstaan als onthardingsproduct bij het ontkalken van productiewater, dit om kalkaanslag bij machines te vermijden. Het zijn grove brokken kalk met ZBW 30.

Een eerste vergelijkende praktijkproef met bovenstaande producten is in nauwe samenwerking met Afdeling Bos en Groen opgestart in het Pijnven (Hechtel-Eksel). De producten werden aangebracht in gedegradeerde Corsicaanse dennenbestanden die zwaar aangetast zijn door *Sphaeropsis*. De proef wordt opgevolgd door de cel bosbescherming en de cel standplaatsonderzoek van het IBW.

Contactpersonen:

Bruno De Vos, tel.: (054)43 71 20

e-mail: Bruno.DeVos@lin.vlaanderen.be

Peter Roskams, tel.: (054)43 71 15

e-mail: Peter.Roskams@lin.vlaanderen.be